

ኢህአዴግ የሀገራችን የዴሞክራሲ ሥርዓት ግንባታን አዳፍኖ ለማለፍ ያቀደው ሴራ በሕዝባችን ሠላማዊ ትግል ይከሸፋል!

ከኢትዮጵያ ፌዴራል ዴሞክራሲያዊ አንድነት መድረክ (መድረክ)

የኢህአዴግን ስርአት ባለፉት 20 ዓመታት እንዳየነው አቋሞቹ ላይ ከፍተኛ መዋዠቆች የሚታዩበት ዛሬ ያዘኩ ያለውን አቋም አምኖና በርሱም ተማምኖ ምንም ነገር በግልም በቡድን ማቀድ የማይቻልበት ሁኔታ ላይ እንገኛለን። ይህም ሆኖ “በእቅድ የምመራ ነኝ በዚሁም ፈጣን እድገት እያመጣሁላችሁ ነው” እያለ መመዳደቁን ቀጥሎበታል። ከአምስት ዓመት በፊት አሳካዋለሁ ብሎ ቃል የገባውን ምን ላይ እንደደረሰ በቅጡ ሳይነግረን አሁን ደግሞ “በአምስት ዓመት ውስጥ በምግብ ራሳችንን እንድንችል አደረጋለሁ” “በአምስት ዓመት ውስጥ የኢኮኖሚ ትራንስፎርሜሽን እውን እንዲሆን በማድረግ ኢኮኖሚው ግብርና መር ከመሆን ኢንዱስትሪ መር ወደ መሆን እንዲሸጋገር አደርጋለሁ” የሚል ይዘት ያለው ዲስኩር ላይ ተጠምዶ ይገኛል። ይህ ባዶ ተስፋ የመደርደር እውነታ በተለይ በፖለቲካው መድረኩም ላይ የጎላ መሆኑ ሁኔታዎቹን በንቃት ከሚከታተል ማንኛውም ዜጋ የተሰወረ አይደለም።

ኢህአዴግ ስልጣን ላይ ከተቆናጠጠበት ጊዜ ጀምሮ «በሀገሪቱ ዴሞክራሲያዊ ስርአትን እንገባለሁ» ማለቱና ይህንን አቋሜ ያለውን ቁም ነገር በሀገሪቱ ሕገ-መንግሥት ጭምር መደንገጉም የሚታወቅ ነው። መላው ሕዝባችን ከዘመናት የጭቆና አገዛዝ ለመላቀቅ በነበረው ጉጉት ኢህአዴግ ዴሞክራሲን እውን ለማድረግ የገባውን ቃል ተረጋግቶ እንዲፈጸም ዕድልና ፋታ ሰጥቶታል። የተደራጁ የሀገር ውስጥ የፖለቲካ ሃይሎችም አንግበው ለተነሳቸው ጥያቄዎቻቸው ምላሽ የሚገኘው በዴሞክራሲያዊ አግባብ እንደሆነ በማመን ኢህአዴግ ባዋቀረው የሽግግር መንግሥት ጀምሮ እስካሁን ድረስ ለሂደቱ እገዛ በማድረግ ተባብረዋል። አለም አቀፉ ለጋሽ ሀገራትና የገንዘብ ተቋማትም ከቀውስ ነፃ በሚያውቀው አፍሪቃ ቀንድ ላይ የሰላምና የዴሞክራሲ ተስፋ ቀንዲል ኢትዮጵያ ላይ የበራ መስሏቸው በከፍተኛ ተስፋ ያልተቆጠበ ድጋፍ መስጠታቸውን ቀጥለዋል።

በዚህ ድጋፍ የተከራራው የኢህአዴግ አመራር በሰነዶቹ ያስፈራራቸውን የዴሞክራሲያዊ ስርዓት እሴቶች መሸርሸር፤ ለዴሞክራሲ መብት የሚደረጉትን እንቅስቃሴዎች ሁሉ መወንጀል /criminalize ማድረግ፤ በራሱ አመራር ውስጥ የዴሞክራሲና የሀገር ሉዓላዊነት ጥያቄዎችን ባነሱት ላይም አልባሌ ምክንያቶችን በመፍጠር ማሰርና ማሳደድን፤ በሕዝቦች መሃከል አታካራዎችና ግጭቶች እንዲፈጠሩ ማድረግን ሥራዬ ብሎ አቅዶ ትንቀሳቅሷል። ይህንን ሁኔታ በማከረርም ከሽግግሩ ፓርላማ ጀምሮ በአገራችን የፖለቲካ መድረክ ተዋናይ የነበሩትንና ሕዝባዊ ይሁንታን በማግኘት በፌዴራልና በየክልል ምክር ቤቶቹ አማራጭ አቋማቸውን ሲያራምዱ የቆዩትን የፖለቲካ ድርጅቶች በምርጫ ስም በተቀነባበረ ሴራ በምክር ቤቶቹ እንዳይገኙ እስከ ማድረግ ዘልቋል።

ይህ በኢትዮጵያውያን የዴሞክራሲ ሀይሎችና በአጠቃላይም በሕዝብ ላይ ሲፈፀም የነበረው የአፈና ተግባሩ እንዳለ ሆኖ የአለም አቀፉን ለጋሽ ማህበረሰቡንም በአንፃሩ ሲያምታታ እንዲን ከሌላው ነጥሎ ሲያስፈራራ «ዕርዳታችሁን ጠቅልላችሁ ሀገራችሁ ግቡ... ወዘተ» በማለት ጉራ ሲነዛ ቆይቷል። ይህ የምእራባውያንን ለጋሽ ሀገሮች መንፈስ ያናወጠ ዘዴው በእጅጉ ተሳክሎታል። የጠየቀውን ድጋፍ ሁሉ እያገኘ በዴሞክራሲ ሥርዓት ግንባታ ጥረቶች ላይ ከፍተኛ ደባ በማንክላብኝነት እየፈፀመ እነሆ አሁን ለደረሰበት የዴሞክራሲ ግብዓት-መሬት እወጃ እርምጃው ደርሷል።

የኢህአዴግ አፈና ገና ስልጣን ከያዘ ጊዜ ጀምሮ የታየ ቢሆንም የለበሰው የዴሞክራሲ ለምድ ተገፎ ማንነቱ ያለምንም ድብብቆሽ ገሃድ የወጣው በምርጫ 1997 መባቻ ነው። ከ1998 ጀምሮ የተሰየመውና ኢህአዴግ በጉልበትና በማጭበርበር ፍፁማዊ የበላይነት የያዘበት ፓርላማ፤ የተቃውሞ የፖለቲካ እንቅስቃሴዎችን የሚያፋኑ፤ ከነበረተሰቡም ድጋፍ እንዳያገኙ በሕግ ተጠያቂነት ማዕቀብ አጥሮ ዐቅም የሚያሳጡ ሕጎችን ሲያወጣ ከርሞል። ለፓርቲዎች ድጋፍ «መንግሥት በጀት ይመድባል» የሚል የይስሙላ ምክንያት በመደርደር ለጋሽ ሀገራት ይሰጡ የነበረውን ድጋፍ ምንጩን በማድረቅ፤ የፓርቲዎችን በምርጫዎች የመወዳደር አቅም ጨርሶ የማሳጣት ተንኮል ሠርቷል። አዲስ ባወጣው የሲቪክ ማህበራት ሕግ በኩል ሊያሳካ ያሰበው የማይቆጣጠራቸውን ነፃ ማህበራት ሁሉ የማክሰም ሴራውም እንዲሁ ተሳክሎታል።

የምዕራብ ዓለም በመላና የአሜሪካን መንግሥት በተለይ፤ «የፀረ ሽብርተኝነት ዘመቻ» በማለት ለተያያዘው እንቅስቃሴ በጉዳይ ፈጻሚነት ራሱን ከማቅረብ አልፎ በመሄድ፤ ኢህአዴግና መንግሥቱ አዋጅ አውጭ እና ፈፃሚ በመሆን፤ በሀገሪቱ ውስጥ የሚደረገውን የፓርቲዎች እንቅስቃሴዎች ከሽብርተኝነት ጋር ለመፈረጅና በዚሁ ለመወንጀል ተንቀሳቅሰዋል። ይህ መሰሪ የኢህአዴግ እርምጃ በተቃዋሚ ፓርቲዎች የእንቅስቃሴ ነፃነት ላይ ከባድ ተፅዕኖ አሳርፏል። ከዚህ በተጨማሪ የወጡት የምርጫ ሕጎችን የማሻሻያ አዋጆች ቀደም ባሉ አመታት የነበሩትና ለተቀዋሚ ፓርቲዎች እንቅስቃሴዎች በአንፃራዊነት ዕድል የሚሰጡ በሮችን ሁሉ ጠርቅመው ዘግተዋል። በዚህ ላይ የሕዝብ መገናኛ ብዙሃን አውታሮችን በብቸኛነት ከመቆጣጠር አልፎ የግል ፕሬስን በሕግ ጥሰት በመወንጀል ፍራቻ የሚሸብቡበት አዲስ ሕግ በማውጣት፤ በተቃዋሚ ፓርቲዎች እንቅስቃሴዎች አዘጋገባቸው ላይ ከፍተኛ ተፅዕኖ አሳድሯል።

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ አንድነት መድረክ (መድረክ) ይህንን በተቃዋሚ ፓርቲዎች እንቅስቃሴዎች ላይ የተጣለውን ኢ-ሕገመንግሥታዊ ዙሪያ-ገብ ከበባ ለመስበር ከፍተኛ እንቅስቃሴዎችን አድርጓል። ከዚህ ውስጥ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጠበበ የመጣውን ፖለቲካዊ ምኅዳር ለማስፋት እንዲቻል ከኢህአዴግ ጋር ለመደራደር ያደረገው ጥረት ይጠቀሳል። ለዚህ ጥረቱ የዲፕሎማቲክ ማህበረሰብ ድጋፍ ይታከልበት ዘንድ ከፍተኛ ዲፕሎማሲያዊ እንቅስቃሴዎች ማድረጉም ይታወቃል። ይህም ሆኖ ኢሕአዴግ ዋነኛውን የፖለቲካ ምህዳር የማስፋቱን ጥያቄ ሞገስ ለማሳጣት አቅዶ ባደረገው እንቅስቃሴው “የምክርቤትና የምደራደረው በምርጫ ስነ-ምግባር ሕጉ ላይ ብቻ ነው” የማለት አቋም ወስዷል። ለዚህ የተንኮል አቋሙም በቂ ፓርቲዎች ከተቃዋሚ ጎራ ጭምር ማሰለፍ ከመቻሉ ባሻገር የዲፕሎማቲክ ማህበረሰቡንም በአጅጉ አሳስቷል። ኢህአዴግ «ዓለም አቀፍ ደረጃን የጠበቀ የሥነ-ምግባር ኮድ ላይ ከተሰማማን ሁሉም የምርጫ እንቅስቃሴ ችግሮች ይፈታሉ» በሚለው የብልጣብልጥነት ስልቱ ሌሎችን ሊያሳስት ቢችልም መድረክ ግን የዚህ ተንኮል ሰለባ ሳይሆን ቀርቷል። በአንፃሩ መድረክ ይህንን ኢሕአዴግን የተንኮል ዕቅድ በተገቢው ተረድቶ ስለነበር በዚያ ድርድር ተብዬው ሂደት ውስጥ ሳይገባ በመሰረታዊ የፖለቲካ ምህዳሩ ጥበት ጉዳዮች ላይ ውይይቱና ድርድሩ እንዲደረግ በሚያደርጋቸው ጥረቶቹ ለመቀጠል ተገዷል።

ኢሕአዴግ የፖለቲካ ምህዳሩን በአፋኝ አዋጆች ተብቶባ ባጠበበበትና ለምርጫ ውድድር የማይመች ሁኔታን በፈጠረበት አኳኋን መድረክ ወደ ግንቦት 2002 ምርጫ ሲገባ እውነታውን ካለመገንዘብ ሳይሆን አባል ድርጅቶቹ ባለፉት ምርጫዎች ላይ ከነበራቸው ልምድ በመነሳት፤ የምርጫውን ሜዳ ለኢህአዴግና ለግብረአባሮቹ ከመልቀቅ ይልቅ በሂደቱ ውስጥ ገብቶ ሕዝቡን በማታገል ኢህአዴግ ላይ ጫና እያሳረፉ አንዳንድ ሁኔታዎች እንዲሰተካከሉ በማድረግ፤ ለድል መብቃት ይቻላል ከሚል እሳቤ ነበር። መድረክ በኃላፊነት መንፈስ ይህን ያድርግ እንጂ በሂደቱ እንደታየው ኢሕአዴግ መድረክ በምንም መንገድ የፓርላማ ወንበር እንዳያገኝ በሚል ምርጫውን ሙሉ ለሙሉ ለመንጠቅ ኢ-ሕገመንግሥታዊና ሕገ-ወጥ ዝግጅቶችን አጠናቆ መንቀሳቀሱ በሂደት ጉልህ ሆኖ ወጥቶአል። ከዚህ ዝግጅቶች መሃከል መድረክን «ፀረ-ሰላምና ሽብርተኛ ድርጅት ወዘተ» በማለት በድርጅታዊ ሰነዶች ሁሉ መወንጀሉና ለጥቃት ዓላማው ማዘጋጀቱ ነበር። መራጩን ሕዝብ በካድሬዎቹ በማስፈራራት «አንድ ለአምስት» በሚል የጥርነፋ ስልቱ ውስጥ በማስገባት በቡድን ለኢሕአዴግ ድምፅ እንዲሰጥ በሕገ ወጥነት ማስገደዱ ከዚህ በፊት ያልታየ ሌላው የኢህአዴግ አዲስ ስልት ነበር። ለዚህ ሕገ ወጥ አስፈራርቶና አስገድዶ ድምፅ የማስጠት ዕቅዱ ስኬት፤ የምርጫ ቦርድም በቡድን ድምፅ ለመስጠት የሚያመች ሁኔታዎችን በየድምፅ መስጫ ጣቢያዎቹ በማዘጋጀት የበኩሉን ዝግጅት አድርጓል።

በ2002 ምርጫ ላይ ኢሕአዴግ ከሠራቸው ወንጀሎች ሁሉ በላይ የሚያሰገርመው በመጨረሻውና ባለቀ ሰዓት ላይ «መድረክ ከምርጫው ወጥቻለሁ አለ» የሚል የተጭበረበረ ሀሰተኛ ሰነድ በመድረኩ ስም በካድሬዎች ማስበተኑ ነበር። መድረክን ከምርጫው ሂደት ውስጥ ለማስወጣት ያከናወናቸው ነውረኛ ተግባራት ሳይሳኩሉት ሲቀሩ ኢህአዴግ እንደዚህ ወደ መሳሰሉ ያዘቀጡ ተግባራት ነው የገባው። ይህም ሁኖ ፍትሕና ዳኝነት ባያገኝም መድረክ እነዚህን ክስተቶች በማስረጃ በማስደገፍ ለብሄራዊ የምርጫ ቦርድና ከዚያም በኃላ ጉዳዩን በይግባኝ ጠቅላይ ፍርድ ቤት በመውሰድና እስከ ሰበር ችሎት ድረስ በመዘለቅ በምርጫ ስም የተፈፀመውን ውንብድና ለማጋለጥ ጥረት አድርጓል።

ኢህአዴግ የጦር መሣሪያ የታጠቀ ሃይል ማሰማራትን ጨምሮ ያከናወነው ሕገ ወጥ የምርጫ ዝርፊያ የሕዝብ ቁጣና እምቢታ ያስከትላል የሚል ስጋት እንዳሳደረበት መገንዘብ ተችሏል። በዚህም በማሳበብ የተቃዋሚ ፓርቲ መሪዎችን በሃሰት ለመወንጀል ውጥን እንደነበረው በገሃድ የገለጸበት ሁኔታ ቢኖርም መድረክ የሰላማዊና ሕጋዊ ትግል ፓርቲ በመሆኑ ውጤቱን በመቃወም ምርጫው ይደገም ብሎ ለሕዝብ ይፋ ከማድረግና ወደ ፍርድ ቤት ከመሄድ አልፎ ሰብ በሊሆን የሚችል ሁኔታ ባለመፍጠሩ ኢህአዴግ ይህንኑ የቋመተለትን ሴራ እውን ማድረግ አልተቻለውም። መራጩ ሕዝባችንም በምርጫው የተፈፀመውን ደባ አሳምሮ ቢገነዘብም መድረክ ያሳየውን ትዕግስት የተሞላበት አካሄድ በመገንዘብ ቁጣውንና ቁጭቱን ተቋቋሞ ምርጫው በሰላም እንዲያልፍ በማድረግ የተለመደውን ታጋሽነቱንና ትልቅነቱን አሳይቶአል። ይህ ባይሆን ኖሮ «ደምዳን አላሰርቅም» በሚል ፍጥጫ መራጩ ሕዝባችን በስፋት ገብቶ ቢሆን በሰው ሕይወት ላይ ሊደርስ ይችል የነበረውን የጉዳት መጠን በውስን ደረጃም ቢሆን በአንዳንድ አካባቢዎች ከደረሰው ስንመለከተ እጅግ የከፋ ሊሆን ይችላል ነበር።

ኢህአዴግ አገኘሁት የሚለው የምርጫ ውጤት በሕግና በሰርዓት የተገኘ ሳይሆን በጉልበትና በአፈና የተገኘ ምርኮ ለመሆኑ የኢትዮጵያ ሕዝብ አሳምሮ ያውቀዋል። የአውሮፓ ሕብረት ታዛቢዎች “ምርጫው ዓለማዊና መመዘኛዎችን ያላሟላና ለሁሉም እኩል ባልሆነ የጨዋታ ሜዳ የተካሄደ ነው” ማለታቸው፤ የአሜሪካን መንግስታ ጨምሮ በርካታ የምዕራቡ ዓለም መንግስታት ይህንኑ ማስተጋባታቸውን ስንመለከት የዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ግንዛቤም ከሕዝባችን ግንዛቤ ብዙም ያልተራራቀ መሆኑን መገንዘብ ይቻላል። ይህ እውነታ እየታወቀም ነው ኢህአዴግ “ሕዝቡ 99.6% ድምፁን ሰጥቶ መረጠኝ፤ በዚህም አውራ ፓርቲ እንድሆን አብቅቶኛል” ወደ ማለቱ ዓይናችሁን ጨፍኑ ላምኛችሁ አይነቱ ድራማ የገባው። ይህንን በምርኮ የተገኘን ውጤት መገኘት በማድረግ “የአውራ ፓርቲና የተተካኪ ፓርቲ ዲሞክራሲ ስርአት” በሚለው ፊዝ ውስጥ ገብቶ ህዝባችንንና የአለምአቀፉን ማህበረሰብ ግራ ለማጋባት እየተንቀሳቀሰ ይገኛል። “ሕዝቡ እኔን ብቻ በአውራ ፓርቲነት መርጦ መሪነቱን ሰጥቶኛል” በሚል ማጭበርበራ ስልት በሕገ-መንግስቱ በተደነገገው የመድበለ ፓርቲ ግንባታ መርህ ላይ ከሰራው ወንጀል ራሱን ነጻ ለማውጣትና ተዓማኒነትን ለማግኘት

እየተፍጨረጨረ ይገኛል። የዚህ ሴራ ዋና አለማ እያሰፈነ ያለውን የአንድ ፓርቲ ፍፁማዊ አምባገነንነት ለተጨማሪ 20 አመታትና ከዚያም በላይ ለማዘለቅ እንደሆነ ደግሞ ከሚሰጣቸው እወጃዎች መረዳት ይቻላል።

ኢህአዴግ ተቃዋሚዎች በተለይ ደግሞ መድረክ ምርጫው አንዳች ወንበር እንዳያገኙ ያሳሰረ ይመስል የምርጫ ድራማውን ከውጭ በጨረሰ ማግስት “ቢፓርላማ ወንበር ባታገኙም አብሬአችሁ ለመስራት ዝግጁ ነኝ” በማለት ሲመጸደቅ ተስተውሎአል። ይህም ቢሆን ሃላፊነት የተላበሰ (magnanimous) መስሎ በመቅረብ የሕዝባችንን የአለምአቀፉን ማህበረሰብ ቀልብ ለመሳብ የመጣ ማስመሰያ ተውኔት እንጂ ኢህአዴግ ሰጥቶ ለመቀበል ያልተዘጋጀ ፓርቲ ለመሆኑ የአስካሁኑ የድርድር ልምዶች ያመለክታሉ። ኢህአዴግ በአንድ በኩል “አብሬአችሁ ለመስራት ዝግጁ ነኝ” እያለ በሌላ ወገን ደግሞ ፓርቲዎቻችንን ለማፍረስ በደህንነት ተቋሞቹ ዘመቻ ከፍቶብናል። በርካታ አባሎቻችን ከነበሩበት የመንግስት ስራ እንዲባረሩ እየተደረገና ስራም የመቀጠር እድል እየተነፈገ በገዛ ሃገራቸው ሰርተው ለመኖር የማይችሉበትን ሁኔታ እየፈጠረባቸው ይገኛል።

የታሪክን ሂደት ወደ ኃላ ለመመለስ ኢህአዴግ የሚያደርገውን ሕገ መንግስታዊው መድበለ ፓርቲያዊ ስርዓትን የማጥፋት ሴራ የኢትዮጵያ ሕዝብ የሚታገለውና የሚያከሸፈው እንደሆነ መድረክ ፅኑ እምነት አለው። የሕዝቡን ትግል በቆራጥነትና በብቃት ለመምራት መድረክ ድርጅታዊ ብቃቱን በማጠንከር በሁለንታዊ መልኩ መዘጋጀት እንደሚኖርበትም ይገነዘባል። ለዚህም የመድረክን ድርጅታዊ ብቃት ለማሳደግና አሁን ካለበት የቅንጅት ደረጃ አደረጃጀት ከፍ ወዳለው የግንባር ደረጃ ለማሸጋገር የተደረሰውን ውሳኔ እውን ለማድረግ የሚከናወነው ዝግጅት በመጠናቀቅ ላይ ይገኛል።

ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ኢህአዴግ ዝግጁነቱን ፈቃደኝነቱ ካለው መድረክ ከዚህ በፊት እንዳደረገው ሁሉ ወደፊትም በመሰረታዊ ጉዳዮች ዙሪያ የመደራደርና የመነጋገር ፍላጎትና እቅድ እንዳለው ለማሳወቅ ይፈልጋል። የድርድሩና የንግግሩ ማጠንጠኛው «የሕገ-መንግስታዊ ድንጋጌዎች መሰረት የሆነው መድበለ ፓርቲያዊ ስርዓት ሕጋዊና ተቋማዊ ጥበቃ እንዲያገኝ» መጠየቅ ይሆናል። በዚህ ማጠንጠኛ ርዕሰ ጉዳይ ስር የሚከተሉት አምስት አባይት ጉዳዮች ይካተታሉ።

1. በአገራችን መድበለ ፓርቲያዊ ስርዓት ይረጋገጥ ዘንድ ሕጋዊና ተቋማዊ ሁኔታ ስለ መፍጠር፡-

- 1.1. በሕግ መሰረት ለፖለቲካዊ ስልጣን የሚፎካከሩ ፓርቲዎችን ከሻዕብያ፣አልሸባብና መሳርያ አንግበው ከሚቃወሙ ድርጅቶች በ “ጥፋት ግምባርነት” ፈርጆ እንደጠላት የድህንነት ተቋማት የጥቃትና የስለላ ዒላማ ማድረግ እንዲቆም።
- 1.2. መድረክ ሪፈረንደምን ጨምሮ ሕገ መንግስታዊ ስርዓቱ የሚፈቅደውን ስርዓት በመከተል ሕገ መንግስቱ እንዲሻሻል እንዲሻሻል የሚል አቋም ማራመዱ ሕገ መንግስታዊ መሆኑ፣ኢህአዴግ “ሕገ መንግስቱ የተዋጣለት ነው” ማለት መብቱ እንደሆነ ሁሉ መድረክ “ሕገ መንግስት ማሻሻያ ሊደረግበት ይገባል” ማለቱ ሕገ መንግስታዊ መብቱ መሆኑን እንዲቀበል። የመሻሻል ወይም ያለመሻሻል ውሳኔውና ስልጣኑ የሕዝብ እንጂ የኢህአዴግ ወይም በኢህአዴግ ሰጦታ የተወሰኑ የመንግስት አካላት (መከላከያ፣ ድህንነት፣የፍትሕ ተቋማት ወዘተ) ስልጣን እንዳልሆነ እንዲቀበል።
- 1.4. በአሁኑ ወቅት በአገራችን የተከሰተው የገዢው ፓርቲ መዋቅርና የመንግስት መዋቅር ድንበር የጠፋበት ሁኔታ እንዲስተካከልና ገዢው ፓርቲ እንደ አንድ ፓርቲ ራሱን ችሎና ተለይቶ እንዲቆም እንዲደረግ።
- 1.5. ገዢው ፓርቲ የመንግስትን ሃብት እንደ ራሱ ሃብት የሚጠቀምበት ሁኔታ እንዲቆም። መንግስት አቅም የፈቀደውን ድግሜ ለፓርቲዎች እንዲያደርግና ገዢው ፓርቲም እንደሌሎቹ የዚህ ጥቅም ተካፋይ የሚሆንበት ሁኔታ በመፍጠር አሁን የሚታየውን አድሎአዊ አሰራር ማስቀረት።

2. በአገራችን ለነፃ ዲሞክራሲያዊና ፍትሐዊ መርጫ መኖር እንቅፋት የሆኑ ሕጋዊና ተቋማዊ ሁኔታዎችን ማስወገድ፡-

- 2.1. ለነፃ ዲሞክራሲያዊና ፍትሐዊ ምርጫ እንቅፋት ሆነው የተገኙት ሕጎች እንዲከለሱ ማድረግ።
- 2.2. ከአስራ አምስት ዓመት በላይ ኢህአዴግንና ተቃዋሚዎችን ሲያከራክር የቆየው የምርጫ ቦርድ ገለልተኛ ያለመሆኑ ጉዳይ ሁለቱንም ወገኖች ሊያስማማ የሚችል አመራር እንዲኖረው ማድረግ።እርሱን የሚመለከቱ አዋጆችና ደንቦችም እንደዚሁ እንዲከለሱ ማድረግ።
- 2.3. ከምርጫ ቦርድ ቀጥሎ እስከ ዝቅተኛው ደረጃ ድረስ የሚቋቋመው የምርጫ አስፈፃሚ መዋቅር እንደዚሁ ገለልተኝነቱን ይረጋገጥ ዘንድ የሚደራጅበት ስርዓትና የሥራ መመርያው በስምምነት እንዲቀረፅ ማድረግ።
- 2.4. በአገራችን ገለልተኛ የሆኑ የአገር ውስጥ የምርጫ ታዛቢዎች በብዛት ይኖሩ ዘንድ በአገራችን ነፃና ገለልተኛ ሲቪክ አደረጃጀቶች እንዳያበቡ እንቅፋት የሆኑ አሰራሮችን ሕጎች እንዲስተካከሉ ማድረግ።
- 2.5. በገለልተኝነታቸውና የሙያ ስነ ምግባራቸው አለማቀፋዊ ከበሬታ ያተረፉ አለምአቀፍ ታዛቢዎች በብዛት የሚመጡበት፣በወቅቱ ስራቸውን የሚጀምሩበት ሁኔታ እንዲመቻች ማድረግ። አለምአቀፍ ደረጃውን የጠበቀና ሁሉንም የሚያስማማ የምርጫ ታዛቢዎች ስነ ምግባር ኮድ እንዲኖር ማድረግ።
- 2.6. ሁኔታዎችን ለአንድ ፓርቲ አገዛዝ ለማመቻቸት ተብሎ ኢህአዴግ በብቸኝነት የቀረፀው የቀበሌ ምክር ቤት አወቃቀር ለመድበለ ፓርቲ ስርዓት እንደሚመች ሆኖ መልሶ እንዲቀቀር ማድረግ።

2.7. በቀበሌ ያለው የመንግስት መዋቅር፣ የገዢው ፓርቲ መዋቅርና የእርዳታ እድል መዋቅሮች አንድ እንዲሆኑ በማድረግ እርዳታን የአንድ ፓርቲ አገዛዝ ለመፍጠር የሚውልበትን ሁኔታ ማስወገድ። ዜጎች እርዳታ የማግኘት መብታቸው እንዲከበርና ይህ መብታቸው ከፖለቲካ አቋማቸው የማይቆራኝበት ሁኔታ መፍጠር።

3. የዜጎች ሃሳብን በገገ የመግለጫ፣ የመደራጀትና የመቃወም መብቶች ሕጋዊና ተቋማዊ ጥበቃ እንዲያገኙና ከልከላና ፍርሃት እንዲወገድ ማድረግ፡-

- 3.1. በሕገ መንግስቱ ከሰፈሩት ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶች ጋር የሚጣረሱ አሰራሮችና የስር ሕጎች እንዲከለሱ ማድረግ። እነዚህ መብቶች በሕገ መንግስቱ በሰፈሩበት መንፈስ ተግባራዊነታቸውን የሚያረጋግጡ ሕጎች እንዲወጡና አስፈጻሚ ተቋማትም በዚህ መንፈስ እንዲደራጁና እንዲሰሩ የሚያስገድድ ሁኔታ መፍጠር።
- 3.2. የመንግስት ሚዲያ የገዢው ፓርቲ የፕሮፓጋንዳ አዝማቾችና በተቃዋሚዎች ላይ የሰነ ልቦና ጦርነት ማካሄጃ ተቋሞች ከመሆን ተላቀው ገለልተኝነታቸው የሚረጋገጥበት ስርዓት እንዲበጅ። ተቃዋሚዎችም የመደመጥ መብታቸው ተረጋግጦ ጉዳያቸው ተገቢውን ሽፋን እንዲያገኝ ማድረግ።
- 3.3. አሌክሳንደርያ ሚዲያ መንግስታዊ ላልሆኑና ለግሉ ሴክተር ክፍት የሚሆንበት፤ በእነዚህ በኩል አማራጭ የተለገገገንና የአጭር ሞገድ ፊደላት ስርጭት የሚኖርበት ሁኔታ መፍጠር። መረጃን ለመከልከል የሚደረጉ ተግባራት ቆመው በምትኩ የአገራችን ዜጎች ለመረጃና ለአውቀት ቅርበት የሚያገኙበት ሁኔታ እንዲፈጠር ማድረግ።
- 3.4. መረጃን በማሰባሰብና በማሰራጨት መብቶች ዙርያ በተለይ በሕትመት የሚካሄዱትን ክልከላዎች እንቅፋቶችና አጅ አዙር ሳንሰራጩ እንዲቀሩ ማድረግ። ፍርሃት የሚፈጥሩ አሰራሮችንና ሕጎችን መከለስ።
- 3.5. በዜጎች የመደራጀት መብት ላይ፤ በመሰብሰብ መብት ላይ፤ በመቃወምና ሰላማዊ ሰልፍ የማድረግ መብቶች ላይ የተደቀኑት አስቸጋሪ አሰራሮች በማያዳግም መልኩ ይስተካከሉ ዘንድ ወጥና ግልፅ የሆኑ ሕጎችን በማውጣትና የታወቀ አስፈጻሚ ተቋም በማደራጀት እንዲስተካከል ማድረግ።

4. በተቃዋሚ ፓርቲዎች ላይ እየተደረገ ያለውን የአፈና እና የማቀጨጭ እርምጃ እንዲቆም ማድረግ፡-

- 4.1. ስብሰባ ለመጥራት፤ ሰላማዊ ሰልፍ ለመጥራትና ማንኛውም ሕጋዊ ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ በማከናወን ረገድ የሚፈጸሙባቸውን ዕንቅፋት ማስወገድ
- 4.2. በእንቅስቃሴ ላይ ላሉ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ለጽ/ቤት የሚሆኑ ቤቶችን ለሁሉም በመስጠት ይህ ለሁሉም በፍትሐዊነት የሚፈቀድ መብት መሆኑን ማረጋገጥ። ፓርቲዎች ጽ/ቤቶችን ከፍተው እንዳይንቀሳቀሱ በግልፅም ሆነ በስውር በድህንነትና በፖሊስ የሚደረግባቸውን ወከባና ስለላ እንዲቆም ማድረግ።
- 4.3. ወ/ሪት ብርቱካን ሚዴቅሳና መሰል የህሊና አስረኞች እንዲፈቱ ማድረግና በሰብስቦ አሰባሰብ አባላትን እያሰሩ ሰው ተቃዋሚዎችን እንዳይጠጋ የሚደረገው ሴራ እንዲቆም ማድረግ።

5. በሃገራችን የሕግ የበላይነትና የዳኝነት ነገነት እውን ይሆን ዘንድ አስፈላጊውን ማሻሻያን ለውጥ ማድረግ፡-

በግንቦት 2002ቱ ምርጫና ከዚያም በፊት ኢህአዴግ በፊጣጣቸው ጥፋቶችና በደረሰብንም ጥቃቶች በመመረርና በመቆጨት የሀገራችንን መገኘት እድል በሚወስነው የመደበለ ፓርቲ ስርዓት ግንባታ ጉዳይ ላይ አኩሪነት ዳር መቆም አንችልም። በመሆኑም ከፍ ብለው በተዘረዘሩት በሀገራችን የፖለቲካ ምህዳር ላይ ኢህአዴግ ለፈጠራቸው እጅግ አደገኛ ክስተቶች መፍትሔ እንደሚሆኑ መድረክ ባመነባቸው አምስት አበይት ጉዳዮች ላይ ድርድርና ውይይት ወሳኝ ነው በሎ መድረክ በጽኑ ያምናል።

ስለሆነም፡-

- 1. ሌሎች ሀቀኛ ተቃዋሚ ድርጅቶችም ይህንን መድረኩ የነደፈውን የድርድርና የውይይት አጀንዳ በመደገፍ ውጤት ለማስመዘገብ የእንቅስቃሴው አካል እንዲሆኑ ጥሪ እናስተላልፋለን።
- 2. መላው ሕዝባችን በግንቦት 2002ቱ ምርጫ ድምፁን የመነጠቁና የመዘረፉ ቁጭትና ንዴት፣ እንዲሁም በተሰነዘረበት ጥቃት ከፍተኛ ጉዳት እንደደረሰበት የሚታወቅ ቢሆንም የዚህ አይነቱ ኢ-ሕገመንግስታዊና ሕገ ወጥ ክስተት እንዳይደገም ኢህአዴግን መድረክ ወዳስቀመጠው ድርድርና ውይይት እንዲገባ በሁለንተናዊ መልኩ በሚያደርገው ተሳትፎ ጫና ሊፈጠርበት ይገባል እንላለን። ለዚህም በመድረኩ ፖለቲካዊ አመራር ዙሪያ በመሰባሰብ ወሳኝ ሚና የመጫወቱን አስፈላጊነት
- 3. እናስገነዝባለን፣ በቸልታ ማየት ሀገራችንን ወደ አንድ ፓርቲ ፍፁማዊ አምባገነነት ይዟቸው እየገባ እንደሆነም ማሳሰብ እንወዳልን።

የመላው የአስልምና ኃይማኖት ተከታይ ወገኖቻችንን እንኳን ለ1430ኛ ኢድ አልፈጥር በዓል በሁላም አደረሳችሁ እንላለን።

በመጨረሻም፡ አዲሱ አመት ለማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እድገት፣ ከድህነትና ኋላ ቀርነት ለመላቀቅ የሚደረገው ሕዝባዊና ዲሞክራሲያዊ ትግል ወደላቀ ደረጃ የሚያድግበት ወቅት እንዲሆን እየተመኘን፣ መላውን ህዝባችንን እንኳን ለአዲሱ ዓመት አደረሳችሁ በማለት ልባዊ መልካም ምኞታችንን እንገልጻለን።

እንኳን አደረሳችሁ! እንኳንም አደረሰን!
የኢትዮጵያ ፌዴራል ዲሞክራሲያዊ አንድነት መድረክ (መድረክ)
ጳጉሜ 4 ቀን 2002 ዓ.ም
አዲስ አበባ